

تاریخ ۱۸/۰۸/۲۰۰۸

لیکوال: ترتیب کوونکی د دي مرکي محمد اياز نوري

د افغانستان د خپلواکي د ۸۹ کليزي په مناسبت د مرحوم اعليحضرت غازي امان الله د زوی پاچا زوی ډاکټر احسان الله خان د مبارکي پيغام

د لوی خدای ته نوم

زما گرانو وطنوالو افغانانو خویندو او ورنو!

خپل او د خپلي کورنۍ د هر غړي بهترين سلامونه او تودې مبارکي د هيواد د خپلواکي د ۸۹ کاليزي په مناسبت تاسو

هر يوه حضور ته رسوم. زما لويه ارزو وه چې دا مهمه او تاريخي ورځ تاسو سره له نژدې ولمانځم ليکن قسمت نه وه...! مگر له بلي خوا ډير خوښ يم چې افغاني ملگرو دا امکان ماته برابر کړ چې تاسو او ستاسو ټولو درنو کورنيو ته د امانې اسقلال په ياد مبارکي عرض کړم. په دې مهمه ورځ مي غوښتل له هغو کسانو ياد وکړم چې د خپلواکي د استرداد په لاره کې شهيدان شويدي ځکه په دې مسله کې مونږ د هغوی پوروري يو. خيري او ياد د آزادۍ او اعليحضرت مرحوم امان الله خان څخه په دا پخپله يوه عظيمه مسله ده. سره له دې چې د افغانستان پخوانيو حکومتونو تر ۱۹۶۵ ميلادي کال پوري غوښتل زما د پلار نوم او کارنامي له

منځه يوسي مگر سره د دې هم د هغه غازي نوم د هر افغان وگړي په زړه کې ژوندي وه او يقين لرم د هغه غازي پاچا نوم به د افغان ولس په ذهن کې تل پاتې او نه هيريدونکی وي.

کوم وخت چې امان الله خان د بادشاهي پر تخت کښيښاست وي ويل: زه غواړم د يوه مستقل هيواد مشر او پاچا او سم او په دې عين کې يې خپله توره له پوښه راويسته او وي ويل:

تر څو افغنستان په بشپړه توگه له غاصب څخه آزاد نه کړم دا توره به بيرته په پوښ کې نه کړم او خپله وينا يې داسې ختمه کړله: **افغانستان د افغانانو لپاره...!!** او ورپسې يې د ۱۹۱۹ ميلادي کال د فروري په ۲۱ د بشپړ استقلال اعلان وکړ. ليکن د انگرېز دولت هغه ونه مانه. ورپسې پاچا انگرېز ته د جگړې اعلان ورکړ. او پس له اوږدو خبرو اترو انگرېز دولت د ۱۹۱۹ کال د اگست په ۱۸ نيټه د گران هيواد مکمل استقلال تصديق کړ. ټولو افغانانو او د مختلفو طبقو خلکو او ملايانو د امان الله خان دا عمل تقدير کړ. زما پلار د بادشاهي مقام ته د رسيدو څخه پس داسې وويل: زمونږ په هيواد کې مختلف قامونه لکه پښتانه، تاجک، ازبک او هزاره گان اوسيري او ټول يو ورور ملت او ټول افغانانو يو... ليکن په افسوس سره چې اوس افغانانو دا خبره هيره کړي او په خپل منځ کې جگړې کوي، يو ورور بل ورور وژنی...؟!.

زما گرانو افغانانو! د افغانستان راتلونکي د ځوانانو او وروندانو په لاس کې ده. زه دلته بيا د غازي امان الله خان خبره تاسو ته يادوم کوم وخت يې چې افغان زده کوونکي مخاطب ول: زه شخصاً پر تاسو حساب کوم ځکه چې تاسو ځوانان د هيواد د جوړوني تيران ياست! په ټوله نړۍ کې يو کوچنی شمير ځوانان نور وگړي ځان پسې رهبري کوي او شه ژوند ځانونو ته جوړوي... .

زما آرزو هم ورته د خپل پلارمې ده چې د افغانستان ځوان نسل زما د پلار او زما د مور ملکي صرايا مترقي پروگرامونو ته دوام ورکړي.

افغان ځوانانو! که په هيواد کې ياست که بهر، د وطن مينه تل په خپلو زرونو کې وساتي لکه زه چې ټول ژوند د هيواد د اوسيدو څخه محروم او بې برخي وم، ليکن تل او هر وخت وطن پال وم. کوم وخت چې زه د په ۱۹۹۴ ميلادي کال کې د سولې د يوه مجلس لپاره چې والي صاحب اسماعيل خان د هرات په ښار کې جوړ کړی وه، خپل هيواد ته ولاړم، په رشتيا ما حس وکړ چې خپل وطن يعنی څه!! د هيواد هوا مي تنفس کړه، د خپلو وطنوالو سره يو ځای کيدل ما باندې يې لوی تاثير غوزلی وه او متحسس وم او احساسات مي راپاريدل. زما په ياد دي چې زما پلار اعليحضرت غازي امان الله خان د ژوند په وروستيو سلگيو کې د هيواد په فکر کې وه او هغه بالکل وروستی د ژوند الفاظ يې چې ويل يې:

تعداد صفحات: ۱ از ۳

افغان جرمن آنلاين شما را صميمانه به همکاري دعوت می نمايد. لطفاً به آدرس ذيل با ما تماس بگيريد

maqalat@afghan-german.de

ای زما خدایا...!! ای کابل...!! ای پغمانه...!! ای افغانستانه...!! ای زما د وطن خاورو...!! او ورپسی یی سترگی ورباندې پتي کړي او نور هغه غازی میرنی خپل لوی خالق ته حاضر شوی وه...؟! گرانو افغانانو! یو ځل بیا تاسو ته د زړه د کومې د دې تاریخي ورځې مبارکي وایم.

څښتن تعالی دې ستاسو یار اووسي.

ژوندی دې وي د افغانستان ملت
ژوندی دې وي د خدای بخښلی غازی اعلیحضرت امان الله خان نوم

پاچا زوی ډاکتر احسان الله خان د افغانستان
جینوا- سویسزرنلند، اگست ۲۰۰۸ کال

پیام والاحضرت شهزاده ډاکتر احسان الله خان بسر اعلیحضرت امان الله خان غازی به مناسبت ۸۹ سالگرد استقلال کشور ما افغانستان عزیز

بنام خداوند توانا

هموطنان عزیز خواهران و برادران کرامی ام:

بهترین سلام های خود و تمام اعضا فامیل ما را به حضور هر يك شما تقدیم مینمایم. ارزوي بزرگ ام بود که به این

روز مهم و تاریخي نزدیک شما باشم مکر قسمت نشد. اما بسیار خوش شدم که برایم فرصت و امکان داده شد که برای همه شما و فامیل های تان از صمیم قلب از طرف خود و فامیل امانی تبریک روز استرداد استقلال وطن عزیز ما را عرض کنم.

درین روز مهم میخواستم از کسانی یاد کنم که در راه بدست آوردن ازادی کشور شهید شده اند ما نباید آنها را فراموش کنیم چونکه در بدست آوردن ازادی و استقلال خود ما مدیون ایشان میباشیم. صحبت از استقلال و ازادی وطن و اعلیحضرت امان الله خان غازی امر خیلی بزرگ است. با وجودیکه حکومت های گذشته افغان تا سال ۱۹۶۵ نام پدر من اعلیحضرت امان الله خان غازی رامیخواستند از بین ببرند مگر با ان هم نام او در قلب هر افغان زنده بود. و یقین دارم که نام ان مرد غازی هیچ وقت در دهن ملت افغان فراموش نمی شود.

وقتیکه امان الله خان به تخت شاهی نشست گفت: من میخوام بادشاه ازاد در يك کشور مستقل باشم و شمشیر خود را از غلاف کشید و گفت تا افغانستان را کاملا ازاد نه کنم این شمشیر را در غلاف نخواهم کرد و گفتار خود را به این کلمات به پایان رسانید:

افغانستان برای افغان ها!! و به تاریخ ۲۱ فبروري سال ۱۹۱۹

استقلال کامل افغانستان را اعلان کرد. اما دولت انگلیس انرا قبول نکرد. که بعدا به تاریخ ۷ می شاه غازی جنگ را با انگلیس ها شروع کرد. بعد از مذاکرات طولانی بتاریخ ۱۸ اگست سال ۱۹۱۹ دولت انکستان استقلال کشور ما را

تضديق كرد. همه افغانها ملاها و مردم همه طبقات ازین عمل امان الله خان راضي شدند. بدرم امان الله خان غازي بعد از رسيدن به مقام بادشاهي گفت:

اقوام مختلف در کشور ما زندگي ميکنند بشتون تاجک از بک هزاره اما تماما يك ملت برادر و کل ما افغان هستيم. بدبختانه حالا افغانها اين حرف را فراموش کرده اند و بين خود شان هنوز ميچکنند. برادر برادر را ميکشد...؟!.

افغانهاي عزيزم: اينده افغانستان در دست روشنفکران و جوانان است باز هم کب امان الله خان غازي را ياد ميکنم وقتيکه به شاکردان افغان گفت:

من شخصا بالاي شما حساب ميکنم چون که شما جوانها ستونهاي اينده ساختمان افغانستان هستيد. در تمام دنيا يك عده کوچک از جوانان روشن بقيه مردم را با خود برده و زندگي خوبي را درست کرده اند.

ارزوي من مثل بدرم اين است که نسل جوان افغانستان تمام بروگرامهاي را که اعليحضرت غازي و مادرم ملکه مرحومه صرايا اساس گذاشته بودند دوام بدهند.

جوانان افغان: اگر در خارج هستيد چه در داخل وطن هميشه عشق کشور را در قلب تان داشته باشيد. مثل که من در تمام زندگي ام از وطن دور بودم اما هر وقت وطن دوست بودم. وقتيکه در سال ۱۹۹۴ براي يك مجلس بزرگ به داخل وطنم به شهر هرات که والي صاحب اسماعيل خان تشکيل کرده بود رفتم راستي حس کردم که وطن چه است...؟! تنفس هوا وطن کردم يك جا شدن با هموطنان ام خيلي بالايم تاثير کرد و مرا متحسس ساخت و احساسات ام اوج کرد. به ياد دارم که شخص بدرم اعليحضرت امان الله خان تا ثانيه اخر عمر فکر وطن ميکرد و الفاظ اخر که ميگفت اين بود:

!!!... و بعدا جشمان اش را بسته کردند و ديگر ان مرد يا خداوند ام يا کابل يا بگرام يا افغانستان يا خاک وطن ام غازي نزد خدايش حاضر شده بود.

افغانهاي کرامي: باز هم از صميم قلب اين روز تاريخي را به شما مبارک ميگويم.

خداوند با همه تان يار باشد

زنده باد ملت افغانستان

زنده باد نام اعليحضرت مرحوم امان الله خان غازي

شهزاده داکتر احسان الله خان

جینوا- سویسزرنلند اکت ۲۰۰۸